

Vuosikertomus Årsberättelse 2022

Pidä Saaristo Siistinä ry:n vuosikertomus 2022

Toiminnanjohtajalta

Taas on aika kirjata ylös, mitä vuonna 2022 tulikaan tehtyä. Paljon olemme saaneet aikaiseksi, kun katson viestintämme laatimaa summausta viime vuoden 10 siisteimmistä teosta.

1. Pidimme saariston siistinä

Kaikilla toiminta-alueillamme: Saaristomerellä, Saimaalla, Päijänteellä, Pohjanlahdella, Pirkanmaalla ja Itäisellä-Suomenlahdella voidaan olla ylpeitä kuluneesta kaudesta. Pidimme taas huolen yli 200 Roope-palvelusteestämme, jotka mahdollistavat kestäväen vesillä liikkumisen. Lisäksi toimimme lähes 200 m³ käymäläjätevesiä imutyhjennysasemistamme, romunkeräyksistä 95 000 kg romua ja 50 käytöstä poistettua venettä pois saaristosta ympäristöä pilaamasta.

2. Sijoitimme uuden imutyhjennyslaitteen nyt myös pääkaupunkiseudulle

Sijoitimme keväällä uuden ponttonimallisen imutyhjennyslaitteen Espoon Käärmeasaareen. Laitteeseen mahtuu noin 12 kuutiota veneilijöiden käymäläjätevesiä.

3. Selvitimme ensimmäisinä Suomessa, millaista roskaa päättyy katukaivoihin

Kartoitimme kesällä 2022 kaupunkien katukaivoista löytyviä roskia Helsingissä, Lahdessa ja Turussa. Lähes 80 % löytyneestä makroroskasta oli muovia. Yleisin roskatyyppi oli tupakantumppi, joka lasketaan muovikategoriaan. Hulevesiverkosto on yksi merkittävä roskien reitti vesistöihin.

4. Innostimme vapaaehtoisia järjestämään yli 100 Siisti Biitsi -talkoot

Siisti Biitsi -ohjelmalla haluamme kannustaa kaikkia siivoamaan omia lähirantojaan. Tänä vuonna Siisti Biitsi -talkoita järjestettiin yhteensä huikat 107 kappaletta, joissa raportoitin yli 140 000 kerättyä rantaroskaa. Jatketaan samalla tavalla ensi vuonna, kun Siisti Biitsi -ohjelmalla tulee 10 vuotta täyteen!

5. Sitoutimme 6 uutta koulua mukaan Siisti Biitsi -kummikoulutoimintaan

Siisti Biitsi -kummikouluohjelmamme on lasten ja nuorten ympäristökasvatusta parhaimmillaan. Se antaa peruskouluille ja muille ryhmille ympäri Suomen mahdollisuuden sitoutua oman lähiympäristönsä vaalimiseen niin teorian kuin käytännön kautta. Kummikoulun ikäryhmittäin suunnitellut materiaalimme opastavat kiinnostaviin keskusteluihin ja omien siivoustalkoiden järjestämiseen roskaantumisongelman ehkäisemiseksi. Tänä vuonna saimme 6 innokasta kummikoulua lisää ja nyt ryhmiä löytyy yhteensä 38.

6. Toimme nuorten äänet aalloille

Kokosimme vuoden alussa ryhmän nuoria veneilyn harrastajia ja vesilläliikkujia. Yhdessä voimme kehittää yhdistyksen toimintaa ja tulevaisuutta myös nuorten näkökulmasta. Ryhmä nimesi itsensä Kuutti-ryhmäksi, ja heidän kanssaan tavataan noin viisi kertaa vuodessa.

7. Käänsimme kaupungeissa katseet roskien reitteihin

Vaikuttavaan Mahanpuruja muovista -viestintäkampanjamme lähti tänä vuonna upeat 16 kaupunkia mukaan. Roskaantumisongelmaan liittyy keskeisesti tiedon puute siitä, miten roskat kulkeutuvat kaupungeista vesistöihin. Erityisen tavallista on heittää tupakantumpit sadevesikaivoihin tietämättä, että hulevedet johdetaan lähes kaikkialla suoraan puhdistamatta lähimpään vesistöön. ”Mahanpuruja muovista”-kampanja haluaa herätellä ohikulkijoita pohtimaan oman käyttäytymisensä vaikutusta.

8. Mahdollistimme ympäristöoppeja ja ystävyttä Itämerellä

Järjestimme kesällä 2022 yhdessä Gdansk Sport Centerin ja Klaipeda Universityn kanssa Eco-Ship-koulutuksen, jossa koulutettiin 15–29-vuotiaita nuoria veneilyn ympäristötoimijoiksi. Kaksi viikkoa kestäviä koulutuspurjehduksia oli kesällä kaksi, ja molempiin osallistui 15 nuorta Suomesta, Puolasta ja Liettuasta.

Koulutus sisälsi purjehduksen opettelua, ympäristöaiheisia luentoja ja Siisti Biitsi -rantsiivoustalkoot. Purjehdus- ja ympäristöoppien rinnalla mieleen jäivät uudet ystävät, lukemattomat auringonlaskut ja yöllinen ukkosmyräkki rankkasateineen.

9. Aloitimme ensimmäisinä rantaroskan kartoittamisen Järvi-Suomessa

Olemme tehneet virallista rantaroskaseurantaa Suomessa merenrannikolla jo vuodesta 2012 ja vuodesta 2015 alkaen yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Vuonna 2022 pilotoimme rantaroskan kartoittamista ensimmäisen kerran myös Järvi-Suomessa, tarkemmin Pohjois-Päijänteellä Jyväskylän Säynätsalossa ja Saimaalla Savonlinnassa. Seuranta on tärkeää, jotta voimme kerätä tietoa siitä, ovatko vesistöjen roskaantumisen syyt ja lähteet samanlaisia vesialueista riippumatta.

10. Vaikutimme kymmenissä tapahtumissa ympäri Suomen

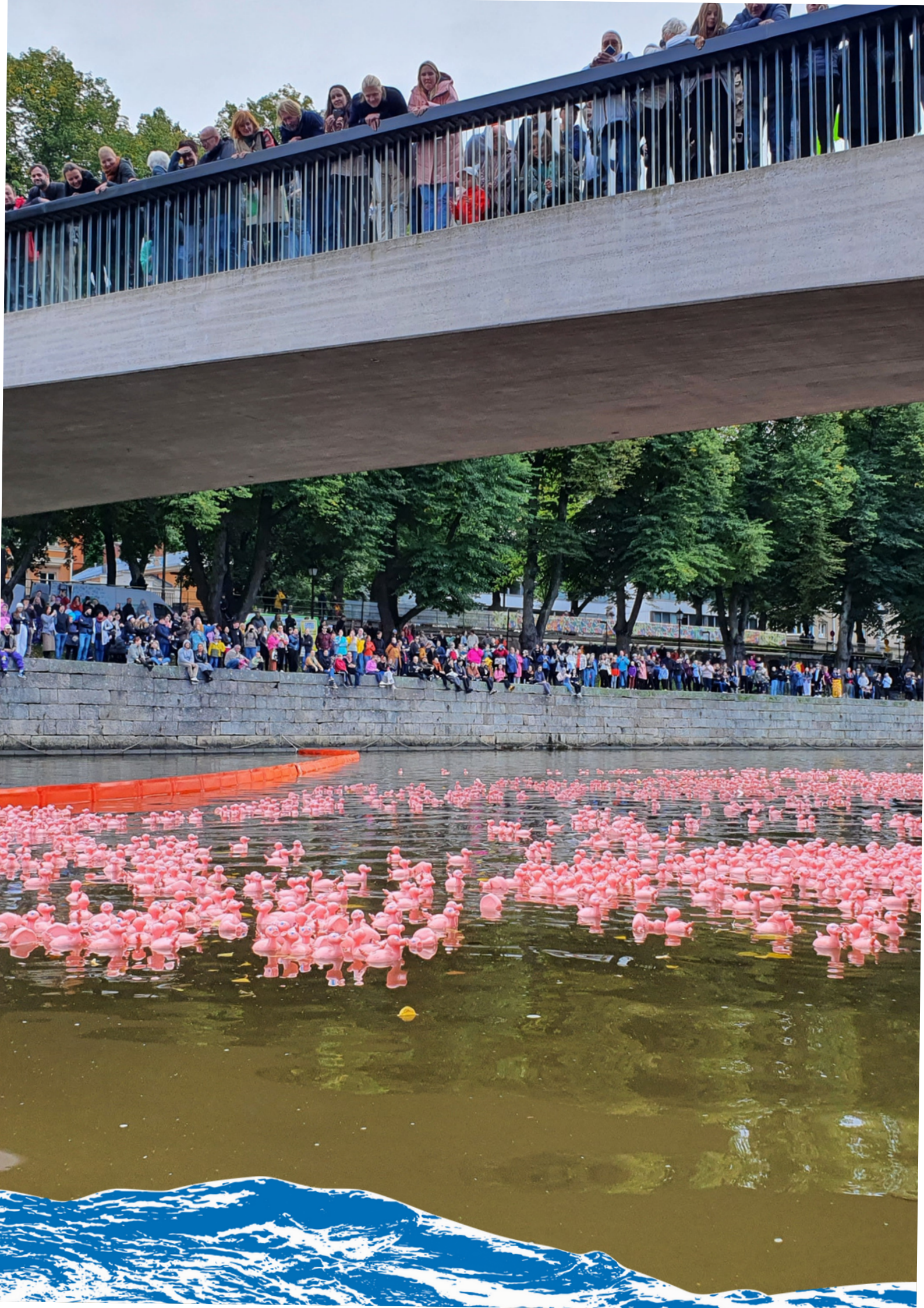
Vuosi 2022 toi kahden vuoden tauon jälkeen tapahtumat takaisin osaksi toimintaamme. Oli ilo olla kohtaamassa, keskustelemassa ja vaikuttamassa yli 20 tapahtumassa ympäri Suomen tuhansien ihmisten parissa.

Näistä kymmenestä saavutuksesta ja monista muista voit lukea lisää tästä vuosikertomuksesta.

Kiitos, että olet mukana tukemassa työtämme! Tukea voi antaa monella eri tavalla, rahallisesti, osallistumalla ja monin eri tavoin viestiä jakamalla. Työmme ei ole mahdollista yksin, vaan tarvitsemme mukaan kaikki vesistöjen ystävät.

Aija Kaski
toiminnanjohtaja

Pidä Saaristo Siistinä ry lyhyesti

Pidä Saaristo Siistinä ry on valtakunnallinen vuonna 1969 perustettu ympäristöjärjestö, joka edistää konkreettisin teoin meri- ja järviluonnon hyvinvointia. PSS ry:n tavoitteena on luoda edellytykset kestäväälle vesillä liikkumiselle ja luoda yksilölle mahdollisuudet toimia ympäristön kannalta oikein ja vastuullisesti. PSS ry vaikuttaa positiivisesti vesistöjen tilaan myös monipuolisella tutkimus- ja ympäristökasvatustoiminnalla.

Toiminta-ajatus

Edistämme konkreettisin teoin meri- ja järviluonnon hyvinvointia, viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Mahdollistamme monipuolisilla Roope-palveluillamme kestäväen vesillä liikkumisen.

Teemme kansallista ja kansainvälistä tutkimus- ja ympäristökasvatustyötä ja kehitämme kaikille sopivia toimintamalleja vesistöjemme tilan parantamiseksi.

Visio

Haluamme, että jokainen voi nauttia ja virkistyä Suomen vesistöjen äärellä tulevaisuudessakin.

Olemme maamme johtava kestäväen vesistömatkailun asiantuntija, mahdollistaja ja kehittäjä.

Olemme arvostettuja merellä ja sisävesillä.

Toteutamme käytännön ympäristötekoja ja johdamme ympäristötyötä alueilla, joissa ihmisen vaikutus vesistöihin on nähtävissä.

Arvot

Ratkaisukeskeinen – Kun havaitsemme ongelman, etsimme siihen ratkaisun.

Edistyksellinen ja rohkea – Olemme kehityksen suunnannäyttäjä.

Ennaltaehkäisevä – Työmme kautta ehkäisemme ympäristöhaittojen syntymistä.

Vastuullinen – Huolehdimme jäsenistämme, toimintaympäristöstämme, työntekijöistämme, yhteistyökumppaneistamme ja tukijoistamme.

Jäsenet

PSS ry on jäsenperusteinen yhdistys. Yhdistyksellä oli vuoden 2022 lopussa 13 212 jäsentä (vuoden 2021 lopussa 13 145). Yhdistyksen jäsenet saavat Roope-lehden sekä Roope-tarran tunnuksena jäsenyydestään. Jäsenillä on oikeus käyttää ääntään vuosikokouksessa.

Hallinto

Pidä Saaristo Siistinä ry:n päätoimipiste sijaitsee Turussa. Turusta myös hallinnoidaan Saaristomeren sekä Pirkanmaan, Pohjanlahden ja Itäisen Suomenlahden toiminta-alueita. Järvi-Suomen aluetta, johon Saimaan ja Päijänteen toiminta-alueet kuuluvat, hallinnoidaan Savonlinnasta käsin.

Ylintä päätäntävaltaa yhdistyksessä käyttää vuosikokous. Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous on pidettävä vuosittain ennen toukokuun loppua. Vuonna 2022 vuosikokous pidettiin 5.4. Helsingissä. Vuosikokoukseen oli mahdollista osallistua myös etänä Teamsin kautta. Kokouksessa päätettiin jäsenmaksun korotuksesta 35 eurosta 50 euroon vuodelle 2023, ja yhdistyksen hallitus sai uuden jäsenen.

Pidä Saaristo Siistinä ry:n hallitus vastaa yhdistyksen sääntöjen ja vuosikokouksen päätösten mukaisesta toiminnasta. Vuonna 2022 yhdistyksen hallitus piti 10 kokousta. Sääntömääräisen vuosikokouksen lisäksi pidettiin 15.11. yhdistyksen ylimääräinen kokous, jossa tehtiin sääntömuutos. Sääntömuutoksen myötä vuosikokous voi määrätä alle 26-vuotiaille alennetun jäsenmaksun. Samassa vuosikokouksessa päätettiin, että vuonna 2023 alle 26-vuotiaiden jäsenmaksu on puolet varsinaisesta jäsenmaksusta.

Yhdistyksen hallituksesta on vuorovuosina erovuorossa kolme tai viisi jäsentä (mikäli hallitus on täysilukuinen, eli siinä on kahdeksan jäsentä), hallituskauden ollessa kaksi vuotta kerrallaan. Vuonna 2022 erovuorossa oli neljä hallituksen jäsentä, jotka valittiin uudelleen. Samalla täytettiin vapaana ollut hallituspaikka ja hallitukseen valittiin yksi uusi jäsen. Hallituksessa on näin ollen ollut kahdeksan jäsentä vuonna 2022–2023.

Hallituksen jäsenet toimikaudella 2022–23:

Bengt Westerholm (puheenjohtaja), Espoo
Katja Rytkönen (varapuheenjohtaja), Turku
Veli-Pekka Manninen (varapuheenjohtaja), Mikkeli
Lars Ingvall, Espoo
Jan Jansson, Kuopio
Jan-Erik Karlsson, Parainen
Niklas Rosvall, Hanko
Topiantti Äikäs, Lappeenranta

PSS ry:n tilintarkastajana toimi KHT **Emmi Lakula** KPMG:stä.

Henkilöstö

Yhdistyksen palveluksessa vuonna 2022 oli keskimäärin 20 henkilöä. Henkilöstömäärässä on suurta kausiluontoisuudesta johtuvaa vaihtelua, vaihdellen helmikuun 15 henkilöstä heinäkuun 26 henkilöön. Lisäksi yhdistyksellä oli eri puolilla Suomea kausiapuna huoltotehtävissä kymmeniä yksittäisiä henkilöitä sekä kolme yhteistyöseuraa Järvi-Suomessa.

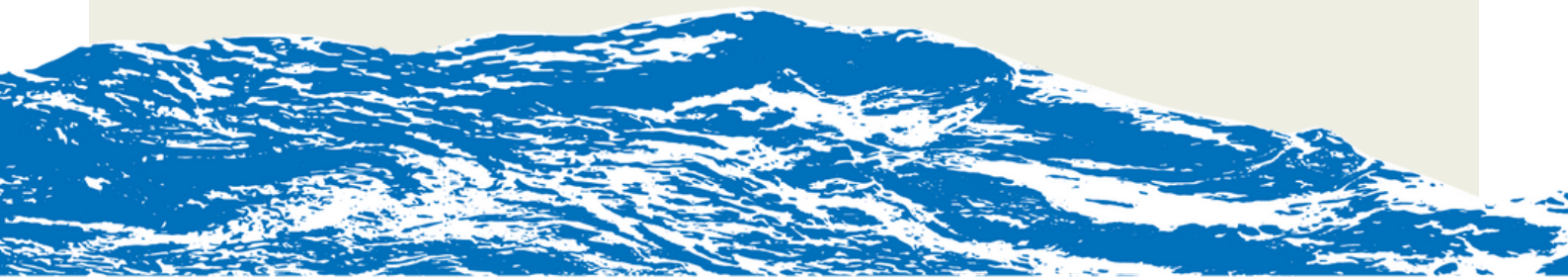

Jäsenyydet, verkostot ja vaikuttamistyö 2022

Pidä Saaristo Siistinä ry:n edustajat ovat mukana monissa toimikunnissa ja ryhmittymissä.

- PSS ry on jäsenenä Vastuullinen lahjoittaminen ry:ssä, ja toiminnanjohtaja Aija Kaski on jäsen Vala ry:n hallituksessa
- Toiminnanjohtaja Aija Kaski kuuluu Pohjoismaiden Neuvoston kansalaisjärjestöverkoston (Nordiska Rådets Civilsamhällsnätverk) sekä osallistuu Pohjoismaisten roskaantumista vastaan työskentelevien järjestöjohtajien Nordic Litter Summit-kokouksiin
- Toiminnanjohtaja Aija Kaski on Östersjöfondenin hallintoneuvoston jäsen sekä Turun kauppakamarin matkailuvaliokunnan jäsen
- PSS ry on mukana nelikantayhteistyössä Suomen Purjehdus ja Veneily ry:n, Suomen Meripelastusseuran ja Finnboat ry:n kanssa. PSS ry:n edustajat kuuluivat vuonna 2022 Suomen Purjehdus ja Veneily ry:n Viestintä- ja markkinointitoimikuntaan, Venesatamakomiteaan sekä Ympäristökomiteaan.
- PSS ry on mukana Clean Europe Networkissa
- PSS ry on Jätehuoltoyhdistys ry:n jäsen
- PSS ry on Vapaaehtoisen pelastuspalvelun jäsenjärjestö
- PSS ry on mukana Helsingin kaupungin roskaantumisen hillinnän ohjausryhmässä
- PSS ry:n edustaja kuuluu Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) järjestöjaostoon
- PSS ry:n edustajia kuuluu HELCOMin Marine Litter Expert Network -ryhmään
- PSS ry:n edustaja on mukana Uudenmaan ELY-keskuksen Rannikkovesien kunnostusryhmässä
- PSS ry:n edustaja on mukana Varsinais-Suomen ympäristökasvatusverkossa
- PSS ry:n edustaja on mukana Traficommin vetämässä Veneilyverkosto-ryhmittymässä
- PSS ry:n edustaja kuuluu Kaakkois-Suomen, Hämeen, Varsinais-Suomen sekä Uudenmaan alueen jätealan alueelliseen yhteistyöryhmään
- PSS ry:n edustaja kuuluu Närpiön saariston Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelmaan ohjausryhmään
- PSS ry kuuluu yhteispohjoismaiseen Nordic Coastal Cleanup -verkostoon
- PSS ry kuuluu maailmanlaajuiseen Ocean Conservancy -verkostoon
- PSS ry on lausunut luonnon virkistyskäytön strategiasta
- PSS ry:n edustaja Itä-Suomen alueellisessa jätehuollon yhteistyöryhmässä
- PSS ry:llä asiantuntijajäsenyys Saimaan Virkistysalueyhdistys ry:ssä
- PSS ry:llä edustaja MeijänPolku Liiku ja Huilaa edistämislake Keski-Suomessa
- PSS ry:llä on edustaja KOORDI-yhteishankkeen ohjausryhmässä

Pidä Saaristo Siistinä ry:n talous vuonna 2022

Vuosi 2022 oli yhdistyksen talouden kannalta haasteellinen. Nousevat kustannukset yhdistettyinä pieneneviin tuottoihin tuottivat 1 65 265 euron alijäämän. Verrattuna vuoteen 2021 eniten nousivat henkilöstö, toimitila- ja kone-, kalusto- ja ohjelmistokulut. Vuoden aikana tehtiin henkilöstövahvistuksia, muun muassa palkkaamalla varainhankintapäällikkö ja viestintäkoordinaattori.

Vuoden aikana myydyt vanhat Roope-Saimaa- ja Roope-Botnia-alukset sekä onnistuneet yksityishenkilöille kohdistetut lahjoituskampanjat, kuten Turun Päivänä Aurajoessa toteutettu Posankka Race -tapahtuma, pienensivät alijäämää. Yhdistyksen jäsenmaksuista kertyneet tulot laskivat 4 %, maksut olivat 459 673 euroa. Aktiivinen kotimaan matkailukesä kuitenkin myös nosti ympäristöhuoltotyön kustannuksia. Ympäristöministeriön myöntämä toiminta-avustus säilyi samalla tasolla, avustusta saatiin 430 000 euroa. Kunnilta ei tällä hetkellä, yhtä poikkeusta lukuun ottamatta, saada suoraa rahallista avustusta. Kansainvälisten hankerahoitusohjelmien siirtyminen seuraavaan rahoituskauteen pienensi projektitoiminnan kuluja reilusti edellisvuodesta.

Yritysten ja järjestöjen ja järjestöjen antamat avustukset ja lahjoitukset laskivat 8 % 375 091 euroon. Yhdistyksen päätukijat olivat vuonna 2022 **Suomen Jalometallikierrätys, Ålandsbanken, Helvar Merca, Kappahl, Schenker, Beweship, Turku Energia, Sarlin Group, Rapala, Wärtsilä, Makia Clothing, Climecon, Viking Line, Beiersdorf/Nivea, Philip Morris, Otavamedia, LM Someco** sekä Roope-tuotemyynnistä vastaava **Ocean Spirit**.

Lämmin kiitos kaikille tukijoillemme, ilman teitä emme pystyisi työtämme tekemään!

Ympäristöhuoltotyö

PSS ry:n ympäristöhuoltotyö on konkreettista työtä vesistöjen hyväksi saaristossa, rannikolla ja järvillä. PSS ry huoltaa ja ylläpitää noin 200 Roope-palvelupistettä ympäri maan.

Roope-pisteissä PSS ry tarjoaa vesilläliikkuville palveluita, jotka edistävät kestävästä vesistömatkailusta ja tarjoavat kaikille mahdollisuuden toimia ympäristön kannalta vastuullisesti. Roope-palveluihin kuuluu muun muassa jäteposteitä, astianpesupaikkoja, kelluvia käymäläjätevesien imutyhjennysasemia, tulipaikkoja, laitureita ja rantautumispaikkoja sekä saunoja. Kaikki Roope-palvelut löytyy mobiiliystävälliseltä Roope-kartalta: roopekartta.fi.

Roope-palvelut edesauttavat vesiympäristömme puhtautta ja roskattomuutta sekä vähentävät rehevöitymistä. Roope-palvelupisteet on sijoitettu vesistömatkailun kannalta keskeisiin kohteisiin.

Saaristomeri

PSS ry:n Saaristomeren toiminta-alueella on 37 Roope-pistettä ja 17 PSS ry:n imutyhjennysasemaa. Jäteposteissä kerätään polttokelpoista jätettä ja vaihtelevasti metallia, paperia, kartonkia, lasia, muovia ja biojätettä. Kaikki jäteposteet ovat yhteisiä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n (LSJH) kanssa, ja niitä käyttävät veneläisten ja retkeilijöiden lisäksi myös saarten vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat. Muita palveluita Roope-pisteissä ovat kuivakäymälät, muutamat astianpesupaikat sekä jäsen sauna ja grillikatso Trunsön saarella. Saimme uuden tiskipaikan Brunskärin saarelle, missä kyläyhdistys rakensi sen. Lisäksi hankimme tiskipaikkaan harmaavesisuodattimen.

Saaristomeren huoltoalus on M/S Roope. Aluksen kotisatama, jota PSS ry vuokraa Paraisten kaupungilta on Nauvon Käldingessä.

Metsähallitus järjesti Saaristomeren hoidon ja käytön suunnittelusta yleisötilaisuuden, osallistuimme keskustelutilaisuuksiin Nötössä sekä Jurmossa.

Vuoden 2022 jätemäärät Saaristomerellä

- käymäläjätevesiä 126 m³
- n. 100 tonnia polttokelpoista jätettä
- 3,4 tonnia metallia
- 9,2 tonnia lasia

Saaristomerén erilliskeräykset

PSS ry ja LSJH järjestivät suositun romuvenekeräyksen Paraisten ja Kemiönsaaren saaristossa kaudella 2022. Keräykseen annettiin 47 käytöstä poistettua romuvenettä. Keräyksessä kerättiin veneitä saarilta, joille ei ole tietä tai lauttayhteyttä. Veneistä erotellut metalliosat kierrätettiin materiaalina. Romuveneiden materiaalien uudelleenkäyttömahdollisuutta selvitetään tulevana vuonna. Käytöstä poistuneet romuveneet on tärkeää saada pois vesistöjen ääreltä, sillä luonnossa hiljalleen rapautuvista lasikuituveneistä irtoaa ympäristölle haitallista muovikuitua ympäristöön ja mereen.

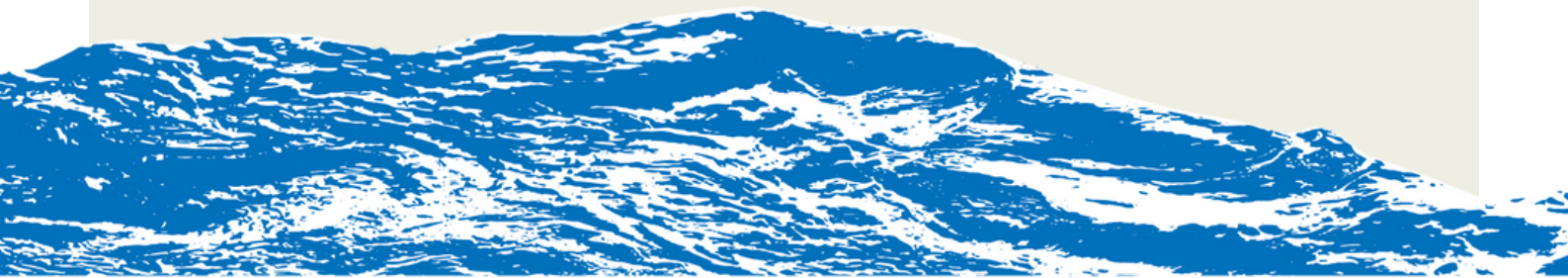
ärjestimme perinteisen Saariston romunkeräyksen M/S Roopella yhteistyössä LSJH:n kanssa Paraisten ja Kemiönsaaren saaristossa 4.–7.7.2022. Keräyksessä otimme vastaan metalliromua, sähkölaitteita ja vaarallisia jätteitä. Lisäksi otimme vastaan rakennus- ja siivousjätettä erikseen ostettaviin suursäkkeihin pakattuina. Kaiken kaikkiaan romua kertyi 45 000 kg, mikä on hieman vähemmän kuin edellisessä keräyksessä. Keräykseen tuotiin metalliromua yhteensä 31 680 kiloa. Sähkölaitteita kertyi noin 5760 kiloa ja vaarallisia jätteitä noin 2 314 kiloa. Akkuja M/S Roopen kyytiin kannettiin yli puolet vähemmän kuin viime vuonna, 1 334 kiloa. Ajoneuvoja ei tänä vuonna keräykseen tuotu yhtään. Rakennus- ja siivousjätettä kertyi suursäkkeihin lastattuna 4 080 kiloa. Suursäkkien suosio on kasvanut vuosi vuodelta.

PSS ry vuokraa Trunsön saarella Nuottatupa-mökkiä. Mökki on ollut viime vuosina suosittu, ja myös kaudella 2022 se oli varattuna koko lomakauden ja viikonloppuisin koulujen lomakauden ulkopuolella. Nuottatuvan palveluja kehitettiin rakentamalla uusi ja toimivampi kuivakäymälä mökin käyttäjille. PSS ry palkkasi jälleen kesäksi Trunsöhön saariemännän vastaanottamaan mökin vuokralaisia ja huolehtimaan muista PSS ry:n palveluista saarella.

Pohjanlahti

Pohjanlahden toiminta-alue ulottuu Perämeren pohjukassa sijaitsevasta lin Röytästä Kristiinankaupunkiin. Huollettavia Roope-pisteitä alueella on 30. Lars Björkaskärissä on yhdistyksen jäsensaua. Alueen huoltoaluksena toimii Saimaan vesistöalueelta lainassa oleva Roope-Saimaa II, kunnes alueelle saadaan hankittua oma, alueelle tarkoituksenmukainen huoltoalus. Lisäksi erilliset huoltohenkilöt hoitavat muutamia Roope-palvelupisteitä, esimerkiksi lin Röytässä ja Kristiinankaupungissa. Pohjanlahdelle toimi kauden 2022 aikana myös osa-aikainen aluekoordinaattori.

Pohjanlahdella jätemäärien kasvu jatkui toisin kuin muilla alueilla. Kauden 2022 aikana jätepisteistä tuotiin 1108 säkkiä sekajätettä. Pohjanlahden vuotuinen erilliskeräys oli jälleen suosittu. Vaasan saaristossa Stormossenin kanssa järjestetyssä keräyksessä vastaanotimme tuttuun tapaan metalli-, sähkö- ja elektroniikkaromua.

Tapauksia, joihin osallistuimme Pohjanlahdella:

- Roope-Saimaa II ja PSS ry:n henkilökunta osallistuivat Vaasan veneseurojen Yhdessä vesille -päivään
- PSS ry on kutsuttu jäseneksi Merenkurkun maailmanperintöneuvottelukuntaan
- PSS ry järjesti avoimet Siisti Biitsi -siivoustalkoot Vaasassa Hietasaarella 27.9 Kestävän kehityksen viikolla

Itäinen Suomenlahti

PSS ry:llä on Itäisellä Suomenlahden toiminta-alueella neljä imutyhjennyslaitetta, joiden huollosta ja kunnossapidosta vastaa alueen huoltohenkilö. Lisäksi PSS ry huoltaa Kotkan kaupungin omistamia septilaitteita sekä Santion rajavartioaseman septilaitetta, kuivakäymälää ja jätepestettä.

Tapauksia, joihin osallistuimme Itäisellä Suomenlahdella:

- Itäisen Suomenlahden kansallispuisto 40 vuotta juhla 25.8.
- Kotkan pursiseuran veneilytapahtuma 27.–28.8.
- Metsähallitus järjesti Saaristomeren hoidon ja käytön suunnittelusta yleisötilaisuuden, osallistuimme keskustelutilaisuuteen mm. Kotkassa

Saimaa

Saimaalla PSS ry ylläpitää pääosin Saimaan Virkistysalueyhdistyksen, Etelä-Karjalan Virkistysaluesäätiön sekä kuntien omistamia retkisatamia. PSS ry vastaa Saimaalla retkisatamien rakenteiden korjauksista, osin uudisrakentamisesta, jätehuollosta, kuivakäymälöistä, saunojen huollosta, yleisvalvonnasta ja osassa satamia myös polttopuuhuollosta. Lähes kaikissa retkisatamissa on kuivakäymälä sekä vaihtelevasti muita palveluita, kuten jätepestä, laituri, grillikatko/tulipaikka, astianpesupaikka, polttopuuhuolto ja sauna.

Huoltoalus alueella on M/S Roope-Saimaa. Lisäksi alueella tehdään huoltotöitä pienemmällä veneellä. Huollettavia kohteita Saimaalla on noin 120.

Saimaalla on kaksi yhdistyksen omistamaa kelluvaa imutyhjennysasemaa, joita huoltaa M/S Roope-Saimaa. Lisäksi PSS ry on antanut imutyhjennyslaitteen käyttöön Taipalsaaren kunnalle, jonka huollosta vastaa kunta.

Rokansaaren lomamökkien sähköinen varausjärjestelmä Johku otettiin käyttöön.

Vakuutusyhtiön kautta oli työkokeilussa henkilö kesä- ja heinäkuussa tehden siivous- ja kunnostustöitä. Etelä-Karjalan Virkistysaluesäätiön ja PSS ry:n kaksi vuotinen yhteishanke KOORDI käynnistyi laajalla kävijätutkimuksella. Hankkeen toteuttaja on Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiö ja PSS ry on hankekumppani.

Hyvinvointia Saimaalta -hankehakemus on jätetty (Saimaan retkisatamien kunnostushanke 2022–2024)

- Hankkeessa ovat mukana Mikkelin, Puumalan ja Juvan retkisatamien kunnostukset
- Haettava EU- valtionrahoitus 544 357 €, Omarahoitus (kuntien omarahoitusosuus) 233 297 €, rahoitussuunnitelma yhteensä 777 654 €
- Päätöstä ei ole vielä saatu 3/2023

AIKU – aineettoman kulttuuriperinnön tallentaminen (valokuva-arkiston digitointi)

- Hankkeen tavoitteena on Järvi-Suomen toiminta-alueen valokuva-arkiston digitointi, koska arkisto on ollut vaarassa entisen toimipisteen varaston vesivahingon takia
- Hanke on yksivuotinen (päättyy 31.12.2023.)
- Hanke toteutetaan kokonaan ostopalveluna
- Budjetti 9695 €
- Omarahoitusosuus 969,50 €
- Hankkeeseen on myönnetty julkista rahoitusta (90 %) Piällysmies ry:n Leader-ryhmän Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014–2020 kautta

Kotisatama kuntoon -hanke

- Hankkeen tavoitteena oli muokata PSS ry:n uudelle huoltoalukselle turvallisempi ja toimivampi rantautumispaikka Puumalan kotisatamassa
- Hanke oli 31.5.–31.12.2022
- Budjetti 22 555,03 €
- Hankkeeseen on myönnetty julkista rahoitusta (50 %) Veej'jakaja ry:n Leader-ryhmän Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014–2020 kautta
- Hanke toteutettiin kokonaan ostopalveluna

Pidä Saaristo Siistinä ry on panostanut vahvasti Saimaan toiminta-alueen kehittämiseen. Alue on maantieteellisesti laaja, ja sen laadukas hoitaminen on vaatinut resurssien lisäämistä. Vuonna 2020 toiminta-alue jaettiin kahtia ja perustettiin Savonlinnan lisäksi toinen kotisatama Puumalaan. Vuonna 2022 Puumalan kotisataman rakenteita muokattiin uudelle huoltoalukselle sopivammaksi ja vuoden 2022 lopussa yhdistys osti Savonlinnan kotisataman tontin kaupungilta.

Huoltokauden 2022 alkuun lähdettiin uudella, vuonna 2021 valmistuneella Roope-Saimaa-huoltoaluksella ja aluksen uusi päällikkö aloitti työt. Alus oli liikenteessä maanantaista perjantaihin, ja miehistö yöpyi viikon aluksella.

Roope-Saimaa II oli kauden 2022 Pohjanlahdella, ja vanha Roope-Saimaa (ent. Roope) myytiin.

Tapahtumia, joihin osallistuimme Saimaalla:

- Siisti Biitsin esittely 6.4. Mikkelin partiolaisille yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa
- Vesistötaphtuma Mikkelin partiolaisille 31.5.
- Eduskunnan LOVE-Saimaa-ryhmän tutustuminen Linnansaaren kansallispuistoon 12.8.
- Puumalan päiväkotit tutustui Roope-Saimaaseen 12.9.
- KOORDI-hankkeen seminaari Imatralla 25.10.
- Eduskunnan Saariston Superpäivä 9.11.

Saimaan kausi 2022 lukuina:

- huoltokäyntejä/rantautumisia 458 kpl
- sekajätettä 840 kpl/ 220 litran säkkiä
- polttopuurankaa ajettiin saariin 179 kiintokuutiota
- pienmetallia (tölkkejä) kerättiin 9 297 litraa
- kuivakäymälöissä kului kuiviketta 18 320 litraa ja wc-paperia 236 suurmullaa

Päijänne

Päijänteellä PSS ry ylläpitää pääosin Päijänteen Virkistysalueyhdistyksen sekä kuntien omistamia retkisatamia. PSS ry vastaa Järvi-Suomessa retkisatamien rakenteiden korjauksista, osin uudisrakentamisesta, jätehuollosta, kuivakäymälöistä, saunojen huollosta, yleisvalvonnasta ja osassa satamia myös polttopuuhuollosta.

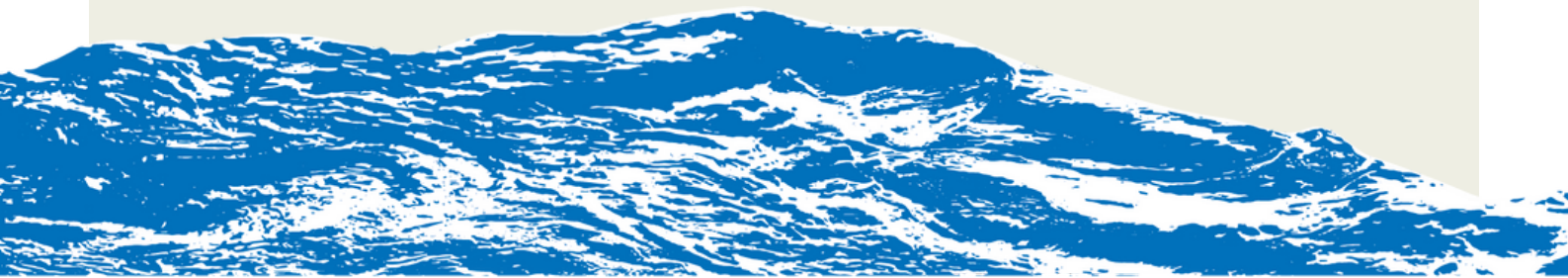
Huoltoalus alueella on M/S Roopetar. Lisäksi teemme alueella huoltotöitä pienemmällä veneellä. Huollettavia kohteita Päijänteellä on noin 20.

Päijänteen kausi 2022 sujui suunnitellusti. Suurehko yksittäinen työmaa kauden aikana oli Pirttisaaren retkisataman saunan katon uusiminen ja rakennusten maalaus. Lisäksi polttopuun kulutus oli poikkeuksellisen suurta koko kauden ajan.

M/S Roopettaren miehistö teki vierailun Laukaaseen, ja Tyvelänsaaren retkisatamaan toimitettiin uusi kuivakäymälä. Miehistö teki kauden 2022 aikana töitä myös Saimaalla ja Saaristomerellä tuuraten miehistöjä.

Tapahtumia, joihin osallistuimme Päijänteellä:

- Päijänne Biosfääriksi -hankkeen työpaja 17.2.
- K-S Vesistöpäivä -tapahtuma Maailman vaelluskalapäivänä 21.5. Vaajakoskella.
- Uusien moottoriveneilijöiden koulutusilta 24.5. Säynäsalossa yhdessä Jyväskylän veneseura ry:n kanssa
- Vesistöreittivideon kuvaukset Pohjois-Päijänteellä 17.6. yhteistyössä Meijän Polku kanssa.
- Secto Rally Finland 4.–7.8. (Roska-Roope ja Mahanpuruja muovista -kysely)

- Säykipäivät pe 14.8. Säynätsalon satama (Roopetar, Siisti Biitsi -satamasiivous)
- Eduskunnan Saariston Superpäivä 9.11.

Päijänteen kausi 2022 lukuina:

- huoltokäyntejä/rantautumisia 98 kpl
- sekajätettä 116 kpl/ 220 litran säkkiä
- polttopuurankaa ajettiin saariin 78,5 kiintokuutiota
- pienmetallia (tölkkejä) kerättiin 1 288 litraa
- kuivakäymälöissä kului kuiviketta 6 350 litraa ja wc-paperia 142 suurrullaa

Pirkanmaa

Pirkanmaalla PSS ry ylläpitää veneilijöiden ja retkeilijöiden käyttöön tarkoitettuja kuivakäymälöitä. Alueella on myös yksi kelluva ja yksi kiinteä imutyhjennyslaitte. Vuonna 2021 alkanut yhteistyö Ekokumppaneiden kanssa jatkui yhteistyösopimuksella kuivakäymälöiden ja muutaman rekisataman huollosta. Alueelle hankittiin uusi huoltovene aiemmin varustetun tilalle, Buster RS, Roopesteri.

Tapahtumia, joihin osallistuimme Pirkanmaalla:

- LähiTapiolan järjestämä veneilijöiden turvallisuuspäivä 29.4.
- Tampereen Pursiseuran nuorisoleiri

Muut alueet

PSS ry omistaa kelluvan ponttonimallisen imutyhjennyslaitteen Tammisaaren Byxholmenissa ja kustantaa sen huollon. Lisäksi yhdistys sijoitti vuonna 2022 vastaavanlaisen imutyhjennyslaitteen Espoon Käärmeasaaren edustalle.

Projektit

Pida Saaristo Siistinä ry tekee monipuolista projektityötä ja osallistuu eritasoisin projekteihin kansallisesti ja kansainvälisesti. Yhteistyökumppaneina projekteissa on muun muassa tutkimuslaitoksia, yrityksiä, yhdistyksiä ja yksityishenkilöitä.

Projektit tukevat PSS ry:n tavoitteita ja strategiaa, sillä niiden avulla pyritään kehittämään, tutkimaan ja tekemään tutuiksi uusia menetelmiä ja toimintatapoja vesillä liikkumisen ympäristövaikutusten vähentämiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. Projektien avulla on myös mahdollista pureutua yksittäisten vesistöjen ympäristöongelmien ratkaisemiseen.

Viime vuosina PSS ry on paneutunut projektien kautta ehkäisemään vesistöjen roskaantumista, kemikalisoitumista ja rehevöitymistä. Muita painopistealueita ovat muun muassa ravinteiden kierto ja kestävä vesistömatkailu.

PSS ry:n projektit vuonna 2022

Vuonna 2022 projektitiimin työaikaa kului suurelta osin uusien projektien suunnitteluun ja rahoitusten hakuun samalla, kun vanhat projektit päättyivät. Tiimi työsti uusia projekteja niin roskaantumisen kuin rehevöitymiseen liittyen ja kartoitti partnereita uusiin ympäristöteemoihin liittyen. Hakuja (3) kohdistettiin muun muassa Interregin Central Baltic - (2) sekä Baltic Sea Region -ohjelmiin (1).

Eco-Ship

Eco-Ship-hanke alkoi joulukuussa 2021. PSS ry järjesti yhdessä Gdansk Sport Centerin ja Klaipeda University:n kanssa Eco-Ship-koulutuksen, jonka tarkoituksena oli tarjota 15–29-vuotiaille nuorille mahdollisuus kouluttautua veneilyn ympäristötoimijoiksi. Koulutuksia järjestettiin kaksi kesällä 2022, 18.–31.7. ja 6.–14.8. Koulutuksissa osallistajat purjehtivat STS General Zaruskillä Puolasta Suomeen ja takaisin lähtösatamaan. Osallistujia oli jokaisen partnerin maasta yhteensä 10. Järjestimme koulutukseen osallistuneiden kanssa yhteiset Siisti Biitsi -siivoustalkoot Aurajoen rannalla ja samalla pidimme antifouling-menetelmiin liittyvä työpajan.

Koulutuksen jälkeen osallistajat saivat pätevyyden toimia veneilyn ympäristöasiantuntijana (Environmental Officer) ja sen myötä he voivat jakaa ympäristötietoutta esimerkiksi omissa seuroissaan. Koulutus tarjosi osallistujille ikimuistoisien mahdollisuuden kehittyä purjeveneen miehistön jäsenenä sekä monipuolistaa käytännön kautta ympäristöosaamistaan Itämereen ja veneilyyn liittyvien aiheiden parissa.

Purjehduskoulutusten kokemusten perusteella kehitetään konsepti, joka mahdollistaa uusien nuorten ympäristötoimijoiden koulutuksen. Purjehdusten opetukset perustuivat hankkeessa kirjoitettuun Baltic Sailor Catalogiin, joka sisältää veneilyyn liittyvää ympäristötietoa ja työpajoja aiheiden oppimisen tueksi.

Rantaroskamonitorointi

Rantaroskamonitorointi on tärkeä osa PSS ry:n vesistöjen roskaantumista ehkäisevää työtä. Rantojen roskamonitoroinnilla yhdistys kerää vertailukelpoista ja säännönmukaista tietoa Suomen rannikon meriroskatilanteesta. Seurannat tehdään 14 rannalla kolmesti vuodessa. Seurattavat rannat on määritelty niiden käyttöasteen ja sijainnin mukaan. Rantatyyppit ovat urbaani, periurbaani ja luonnontilainen ranta.

Monissa kohteissa seurannoista vastaavat vapaaehtoiset ryhmät tai henkilöt. PSS ry koordinoi vapaaehtoisryhmien työtä, suorittaa seurantoja omilla kohteillaan sekä koostaa tuloksista raportin Suomen ympäristökeskukselle.

Vuonna 2022 rantaroskaseurannat jatkuivat normaalisti. Rantaroskaseurannan rahoitus tulee Suomen ympäristökeskuksesta, ja uutta kautta haetaan vuodelle 2023.

Vuonna 2022 yhdistys pilotoi rantaroskaseurantaa omakustanteisesti myös Järvi-Suomessa kahdella rannalla, Pohjois-Päijänteellä sekä Savonlinnassa. PSS ry haluaa kattavamman kuvan roskaantumisesta kaikilla toiminta-alueillaan, ja siksi omin voimin tehtävä pilotointi Järvi-Suomessa on yhdistykselle tärkeää. PSS ry jatkaakin rantaroskaseurantaa Järvi-Suomessa myös tulevaisuudessa.

Mahanpuruja muovista

Mahanpuruja muovista -viestintäkampanjassa tarroitettiin jo neljättä kertaa kaupunkien katukaivoja näyttävillä värikkäillä kalatarroilla 15.–29.8.2022. Kesällä kampanjassa oli mukana jo 16 kaupunkia: Espoo, Helsinki, Kauniainen, Kotka, Joensuu, Jyväskylä, Lahti, Oulu, Pori, Rauma, Salo, Savonlinna, Tampere, Turku, Vantaa ja Vihti.

Osa kaupungeista toteutti kampanjaa poiketen yhteisestä kampanja-ajasta, jotta he saattoivat liittää sen paikallisiin tapahtumiinsa. Pori toteutti alkukesästä kampanjaa omalla ilmeellään. Heidän kaivotarrojaan päätyivät koristamaan porilaisten koululaisten taiteilemat kuvat, joihin haettiin inspiraatiota Mahanpuruja muovista -kampanjan kaloista sekä ydinviestistä. Jyväskylä asensi kaivotarrat keskeisille paikoille MM-rallien ajaksi jo elokuun alussa ja Savonlinna toteutti kampanjaa syksymmällä. Jyväskylän kävelykadulla MM-rallien aikaan elokuussa 2022 toteutettiin myös kampanjan vaikutusta selvittävä kysely, jossa kysyttiin 45 ohikulkijalta neljä kysymystä kampanjaan ja sen näkyvyyteen liittyen.

Näyttävästi tarroitettujen kaivonkansien lisäksi kaupunkien näyttötauluilla ja somekanavissa saattoi kampanjan ajan bongata animaatiovideota, jossa kala hotkaisee kitaansa tupakantumpin luullessaan sitä ruoaksi ja sylkaisee sen pois. Näyttöaikaa ostettiin myös JCDecauxin kaupunkinäytöiltä Joensuussa, Jyväskylässä, Lahdessa, Porissa, Tampereella, Turussa, Vantaalla sekä pääkaupunkiseudun ratikoista. Lisäksi animaatiovideota näytettiin muun muassa Kesärauha-festivaalilla, Ruisrockissa ja Turussa ostoskeskus Hansassa.

Lisäksi hankkeessa kartoitettiin kesällä 2022 kaupunkien katukaivoista löytyviä roskia Helsingissä, Lahdessa ja Turussa. Kunkin kaupungin muutama katukaivoon asennettiin kahden kuukauden ajaksi suodattimet. Tutkimuskaivot sijaitsivat kaupunkien keskeisillä paikoilla, kuten torilla, satamassa tai Turussa jokirannassa. Suodattimet tyhjennettiin kaksi kertaa kahden kuukauden aikana, jolloin myös laskettiin makroroskien määrä ja niiden materiaali luokiteltiin. Tuloksista kirjoitettiin raportti, joka on luettavissa PSS ry:n verkkosivuilla. Tiedote hulevesisuodatintutkimuksesta herätti kiinnostuksen mediassa, ja Turussa paikan päälle suodattimen tyhjennystä tuli muun muassa seuraamaan Svenska Yle.

Ympäristöministeriö on rahoittanut Mahanpuruja muovista -viestintäkampanjaa 74 564 eurolla vesiensuojelun tehostamisohjelmasta. Hanke päättyi vuoden 2022 loppuessa.

Siisti Biitsi

Siisti Biitsi on PSS ry:n kaikille kansalaisille suunnattu rantojen siivoustalkoo-ohjelma. Siisti Biitsin pyrkimyksenä on herättää kiinnostusta rantojen roskaisuustilanteeseen ja ohjelman avulla halutaan tarjota matalan kynnyksen alusta tehdä yksinkertaisia ympäristötekoja. Siisti Biitsin tarkoituksena on rantojen siivoamisen lisäksi kerätä tietoa rantojen roskaisuudesta ja tehdä ympäristökasvatustyötä esimerkiksi luentojen, kouluvierailujen ja sosiaalisen median kautta.

Vuosi 2022 oli Siisti Biitsin yhdeksäs toimintavuosi, ja koronavuosien jälkeen toiminta pääsi palautumaan lähes entiselle tasolle. Siisti Biitsin nimissä järjestettyjä siivoustalkoita ilmoitettiin vuonna 2022 149 kappaletta, minkä lisäksi 107 tapahtumaa raportoi talkoiden aikana kerätyt roskat. Vaikka perinteisiä tapoja ilmoittaa sekä talkoot että raportoida roskat verkkosivujen kautta käytettiin edelleen, käytettiin Siisti Biitsi -mobiilisovellusta entistä enemmän kumpaankin tarkoitukseen.

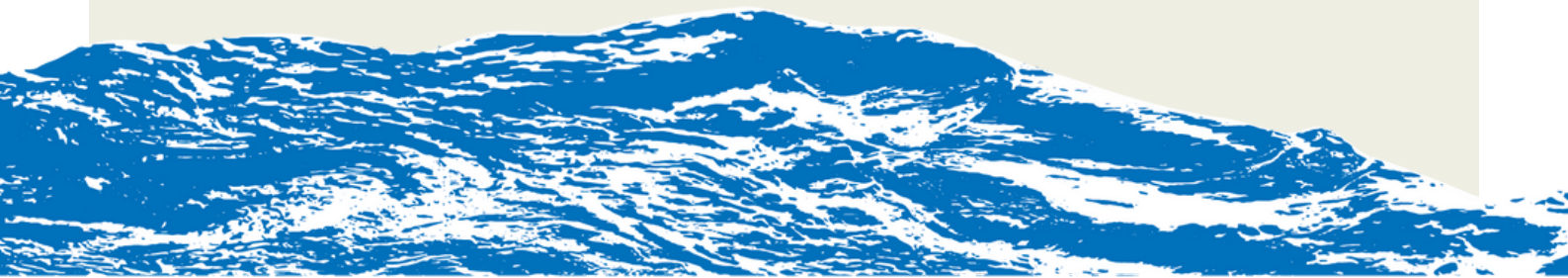
Vuonna 2022 suurin yksittäinen roskakategoria oli jälleen tupakantumpit (86 926). Yhdeksi mahdolliseksi syyksi tupakantumpien määrään arveltiin sitä, että siivouksia järjestettiin entistä enemmän kaupunkialueella poikkeusvuoden jälkeen. Toiseksi suurin kategoria oli totutusti muovi (20 726) ja kolmantena oli jälleen paperi ja pahvi (11 792). Talkoiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen nähden, ja roskien määrä siivousta kohden yli kaksinkertaistui verrattuna vuoteen 2021 ollen keskimäärin 1336 roskaa siivousta kohden.

Siisti Biitsin tiimi osallistui tuttuun tapaan erilaisiin tapahtumiin ja kampanjoihin myös vuonna 2022. Järjestimme tapahtumia PSS ry:n sponsoreiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa, mutta osallistuimme myös ulkopuolisiin hankkeisiin, kuten Ahvenanmaan itsehallinnon 100. vuotisjuhlavuoden kunniaksi järjestettyyn Åland 100 -kampanjaan ja Marthaförbundetin laajaan siivouskampanjaan. Järjestimme yhteistalkoista myös WWF:n kanssa yhdistämällä WWF:n Rankku-hanketta ja Siisti Biitsi -ohjelmaa. Laajempien kokonaisuuksien lisäksi järjestimme yksittäisiä suosittuja siivoustapahtumia muun muassa Kesärauha-festivaalin, Ruisrockin ja vihreiden eduskuntaryhmän kanssa.

Vuoden 2022 lopulla aloimme suunnitella tulevaa, vuonna 2023 järjestettävää Siisti Biitsin 10-vuotisjuhlakampanjaa yhdessä turkulaisen viestintätoimisto Å Communicationsin kanssa.

Siisti Biitsi -kummikouluohjelma

Vuosi 2022 oli täynnä tapahtumaa kummikouluille, ja pystyimme aikaisempiin vuosiin verrattuna tarjoamaan entistä enemmän koululaisille. Kummikoulujen määrä kasvoi vuonna 2022 kuudella uudella kummikoululla. Vuoden lopussa kummikouluohjelmaan oli ilmoittautunut jo 38 kummikoulua. Pohjoisin kummikoulumme sijaitsee Rovaniemellä, ja eteläisin Hangossa. Lisäksi kummikouluohjelmaan lähti mukaan useampi partioryhmä ja pursiseuran junioritoiminta.

Vuonna 2022 järjestimme useita etäoppitunteja kummikouluillemme. Kummikoulutoimintamme oli aktiivisesti mukana Valtioneuvoston kanslian Åland 100 -koululaisviikolla, jolloin koulut ympäri Suomen pystyivät osallistumaan livestriimin kautta tapahtuvaan Itämeri ja roskattomuus -aiheiseen oppituntiin sekä esittämään heitä askarruttavia kysymyksiä.

Syksyllä 2022 kummikouluohjelman tiimi osallistui tänä vuonna toista kertaa pidettävään Korkeasaaren kouluaiempaukseen Itämeripäivänä yhdessä BSAG:n kanssa. Siisti Biitsin tehtäväpisteellä Korkeasaarella vieraili päivän aikana noin 700 perusopetuksen oppilasta (28 koululuokkaa). Toimipisteellä oppilaat saivat tutustua Itämeren yleisimpiin roskeisiin sekä pohtia niiden hajoamisaikaa käytännön harjoitteiden kautta.

Siisti Biitsi ja Pohjoismainen yhteistyö

PSS ry:n ja muiden pohjoismaisten sisarjärjestöjen Nordic Coastal Clean-Up -verkosto jatkoi toimintaansa jo kuudetta vuotta vuonna 2022 ja yhteinen Nordic Coastal Clean-Up Day päästiin järjestämään väli vuoden jälkeen jälleen toukokuun alussa. Verkosto ei päässyt kokoontumaan fyysisesti, mutta toimintaa ja tiedon vaihtoa jatkettiin kuukausittaisissa palavereissa.

Nordic Coastal Clean-Up -verkostoon osallistuivat jälleen kaikki Pohjoismaat. Vuonna 2022 ryhmään kuuluivat Pidä Saaristo Siistinä ry (Suomi), Natur och Miljö (Ahvenanmaa), Håll Sverige Rent (Ruotsi), Hold Norge Rent (Norja), Hold Danmark Rent (Tanska), Ringrás (Färsaaret), Arctic Marine (Islanti), CSR (Grönlanti).

Roope-satamaohjelma

Roope-satamaohjelma on suomalaisille venesatamille lanseerattu ympäristöohjelma, joka lanseerattiin vuonna 2010. Roope-satamaohjelman tavoitteena on kehittää kaiken kokoisia venesatamia erityisesti ympäristönäkökulmat ja turvallisuusasiat huomioiden. Samalla ohjataan venesatamien käyttäjiä ympäristöystävälliseen toimintaan. Ohjelman taustalla on PSS ry:n vuosikymmenten kokemus ja yhteistyö venesatamien kanssa.

Vuonna 2022 Roope-satamaohjelmassa oli mukana yhteensä 57 satamaa. Ohjelmamaksu satamille vuonna 2022 oli 120 euroa ja hintaan sisältyi Roope-satamalippu. Lisäksi satamat saivat diplomin ja kotisivuilleen Roope-satama-bannerin merkiksi ohjelmassa mukanaolosta. Useisiin Roope-satamiin tehtiin opastuskäyntejä.

Roope-satamaohjelma on hyväksytty yhdeksi laatujärjestelmäksi Visit Finlandin Sustainable Travel Finland -ohjelmaan.

Viestintä

Pidä Saaristo Siistinä ry:n viestintäyksikkö vastaa yhdistyksen sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä ja markkinoinnista. Viestintäyksikössä työskenteli vuonna 2022 viestintäpäällikkö, kaksi viestinnän asiantuntijaa ja elokuussa yksikössä aloitti viestinnän harjoittelija, joka on jatkanut tehtäviä osa-aikaisena viestintäkoordinaattorina. Lisäksi yksikköä täydensivät yhdistyksen jäsenvastaava ja varainhankintapäällikkö.

Viestinnän tehtävänä on tukea yhdistyksen strategian toteutumista, lisätä yhdistyksen jäsenmäärää, sitouttaa nykyisiä jäseniä sekä lisätä PSS ry:n tunnettuutta valtakunnallisesti. Viestintäyksikkö myös vaalii yhdistyksen brändiä ja mainetta. PSS ry viestii luotettavasti, läpinäkyvästi, ajantasaisesti ja selkeästi yhdistyksen toiminnasta sekä vesistöjen ympäristöasioista.

PSS ry:n viestintäyksikkö tekee mediaviestintää sekä tukee yritys yhteistyötä ja varainhankintaa. Sosiaalisen median kanavien ylläpito on tärkeä osa työtä. Vuonna 2022 otettiin käyttöön myös LinkedIn tukemaan etenkin yritys yhteistyötä ja varainhankintaa. Viestintä vastaa myös kaikesta ostetusta mediatilasta. Viestintäyksikkö järjestää tapahtumia ja seminaareja.

PSS ry pyrkii viestimään kohdennetusti ja monikanavaisesti unohtamatta uusien kohderyhmien tavoittamista. Kaikki viestintämateriaali tehdään suomeksi ja ruotsiksi ja joissakin tapauksissa myös muilla kielillä.

Ulkoisen viestinnän kanavia ovat muun muassa sosiaalinen media (Facebook, Instagram, LinkedIn ja YouTube), verkkosivut, mobiilystävällinen Roope-kartta, Siisti Biitsi -ohjelman verkkosivut, Siisti Biitsi -sovellus, sähköinen uutiskirje sekä jäsenkirje, lehdistötiedotteet, esitteet, kahdesti vuodessa ilmestyvä Roope-lehti sekä näkyvyys Roope-palvelupisteissä ja Roope-satamissa.

PSS ry:n viestinnän kohderyhmiä ovat yhdistyksen jäsenten, yhteistyökumppaneiden ja lahjoittajien lisäksi kaikki vesilläliikkujat ja vesistöjen hyvinvoinnista kiinnostuneet kansalaiset.

Tapahtumat

Vuonna 2022 oli jälleen mahdollista järjestää monia tapahtumia, vaikka esimerkiksi Helsingin Vene 22 Båt -messuja ei vielä pandemiatilanteen takia järjestetty. Kuitenkin kesää kohden tapahtumakausi vilkastui, ja yhdistyksen työntekijät olivat mukana monissa tapahtumissa eri puolilla Suomea.

Oli ilo olla kohtaamassa, keskustelemassa ja vaikuttamassa yli 20 tapahtumassa ympäri Suomen tuhansien ihmisten parissa. Jaoimme tietoa kestävästä vesillä liikkumisesta, vesistöjen tilasta ja ympäristövinkkejä niin festivaaleilla, erilaisissa kesä- ja veneilytapahtumissa, useassa Itämeripäivän tempauksessa, seminaareissa ja monissa muissa tilaisuuksissa. Tapahtumien myötä myös suosittu taskutuhkiksemme tavoittivat tuhansia uusia käyttäjiä ja muistuttivat tupakantumppien haitoista luonnossa.

Pintaroskaa keräävä roskienkeruveneemme Roska-Roope kiersi kesän aikana yli kymmenessä tapahtumassa aina Turun RuisRockista Secto Rally Finland -tapahtumaan Jyväskylään. Aurinkosähköllä kulkeva menopeli herätti tapahtumakansan huomion ja keräsi vesistöihin karanneet tölkit, pullot ja muut roskat kyytiinsä.

Vuoden 2022 tapahtumia:

PSS ry:n Satamawebinaarit 7. & 8.4.

Kesärauha-festivaali 10.–12.6.

Silakrysäys Taivassalossa 11.6.

Provinssirock 1.–2.7.

Ruisrock 8.–10.7.

Pori Jazz (Roska-Roope) 12.–13.7.

Turku Sea Jazz (Roska-Roope) 28.–30.7.

Secto Rally Finland (Roska-Roope) 4.–7.8.

Taiteiden yö Turussa (Roska-Roope) 11.8.

Helsingin Uiva 18.–21.8.

Itämeripäivä 25.8.

Posankka Race 18.9.

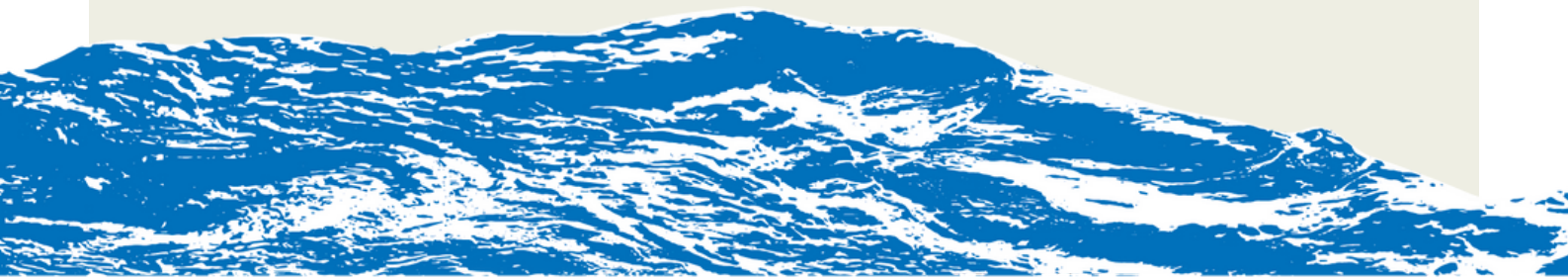
Seminaarit ja webinaarit puhtaiden vesistöjen puolesta

PSS ry järjesti vuoden aikana muutamia suosittuja ympäristöaiheisia seminaareita. Keväällä 2022 yhdistys järjesti kaksipäiväisen venesatamien pitäjille suunnatun Satamawebinaarin, johon oli mahdollisuus osallistua etänä. Webinaaripäivien aiheina olivat muun muassa merenkulunympäristönsuojelulain muutokset huvivenesatamien kannalta, antifouling-maaleihin liittyvät rajoitukset sekä tutkimus veneilyn taloudellisista vaikutuksista. Puheenvuorojen jälkeen osallistujien oli mahdollista verkostoitua kiinnostuksenkohteensa mukaan valitussa huoneessa Zoomissa. Osallistujia oli linjoilla noin 60 molempina päivinä.

Webinaarien lisäksi PSS ry järjesti vesistöjen roskaantumista ja roskaamisen ehkäisemistä käsittelevän seminaarin Eduskunnan Pikkuparlamentin Kansalaisinfossa lokakuussa 2022. Seminaarissa pureuduttiin eri tahojen rooleihin roskaantumisen ja yleisimpien roskien vähentämisessä sekä siihen, miten Itämeren tilaa voidaan parantaa sääntelyn kautta. Avauspuheenvuoron piti ympäristöministeri **Maria Ohisalo**.

Viestintä Järvi-Suomessa

Vuonna 2021 aloittanut Järvi-Suomen viestinnän asiantuntija vakiinnutti PSS ry:n tunnettuutta Järvi-Suomessa. Päijänteen ja Saimaan Facebook-kanavissa julkaistiin ajankohtaisia kuulumisia retkisatamien huoltotoimista. Järvi-Suomesta tuotettiin myös julkaisuja PSS ry:n kanaviin.

Järvi-Suomen viestinnän asiantuntija aloitti vuoden 2022 tammikuussa oppisopimuksella media-alan ammattitutkinnon valokuvaaja -opinnot. Näin ollen Järvi-Suomessa toteutettiin valokuvaprojektit kesän 2022 aikana Päijänteellä, Saimaalla, Kallavedellä ja Pirkanmaan vesistöissä, kuvaten retkisatamakohteita ja niissä tehtävää huoltotyötä. Kuvamateriaalia on käytetty mediatiedotteissa, sosiaalisen median julkaisuissa ja verkkosivuilla.

Nuorten ääni kuuluviin

Kokosimme vuoden alussa ryhmän nuoria veneilyn harrastajia ja vesilläliikkujia. Haluamme kuulla tämän jäsenistömme kasvavan ryhmän ajatuksia ja kokemuksia entistä paremmin ja hyödyntää näitä erityisesti nuorille kohdennetussa viestinnässä. Ryhmä nimesi itsensä Kuutti-ryhmäksi, ja heidän kanssaan tavataan noin viisi kertaa vuodessa.

Kuutti-ryhmän inspiroimana vuoden 2022 lopulla yhdistyksen ylimääräisessä jäsenkokouksessa päätettiin ottaa vuoden 2023 alusta alkaen uudeksi jäsenmuodoksi myös nuorisojäsenyys. Nuorisojäsenyydellä yhdistys haluaa tarjota 15–25-vuotiaille mahdollisuuden tulla mukaan yhdistyksen toimintaan edullisemmalla jäsenmaksulla. Vuosikokous päätti, että vuonna 2023 nuorisojäsenten jäsenmaksu on puolet varsinaisesta jäsenmaksusta.

Posankka Race järjestettiin kahden vuoden tauon jälkeen

Turun virallisena kaupunkieläimenä tunnetun Posankan ja Pidä Saaristo Siistinä ry:n yhteinen varainkeruutapahtuma Posankka Race teki paluun Turun päivän ohjelmistoon kahden vuoden tauon jälkeen. Vuonna 2022 tapahtumalle avattiin omat verkkosivut (posankkarace.fi), mikä teki kylpyposankan adoptoinnista entistä helpompaa. Kylpyposankoita oli adoptoitavissa tuplamäärä aiempaan tapahtumaan verrattuna eli 4000 kpl.

Tapahtuma keräsi valtavan määrän katsojia Aurajoen rannoille ja huikeat 21 490 euroa lahjoituksia vesistöjemme ja rantojemme siistinä pitämiseksi. Tapahtuman juonsi Turkuseuran toiminnanjohtaja **Kati Leskinen**. Tapahtumalla haluamme havainnollistaa jokien roolia meriroskan kuljettajana ja kaupunkilaisten vastuuta sijoittaa roskat roskiksiin sekä kerätä varoja Itämeren suojeluun.

Posankka Racen mahdollistivat kanssamme Posankka-tuotteita tuottava Kristiina's Product Design, Varsinais-Suomen pelastuslaitos, Turun kaupunki, Louhos Digital, Turku Audio, Panda Turva, Turkuseura, Molok ja DB Schenker.

Viestinnän lukuja vuodelta 2022:

- noin 28 250 sosiaalisen median seuraajaa
- 24 lähetettyä mediakutsua/tiedotetta

Varainhankinta

Yritysyhteistyö on merkittävä osa PSS ry:n taloutta ja toimintaa. PSS ry solmii pitkäaikaisia, strategisia kumppanuuksia sopivien yhteistyötahojen kanssa, mutta yhteistyö voidaan solmia myös lyhyemmälle ajalle. PSS ry:lle on tärkeää, että yhteistyö hyödyttää kumpaakin osapuolta. PSS ry:n yhteistyökumppanina yritys voi kantaa ympäristövastuuta vesiympäristön puolesta ja viestiä siitä sisäisesti työntekijöilleen, asiakkailleen ja muille kumppaneilleen. PSS ry:llä on kolmen tasoisia yrityskumppaneita: pääyhteistyökumppaneita, yhteistyökumppaneita ja kannatusyrityksiä. Rahallisen tuen lisäksi yrityskumppanuus voi koostua muun muassa pro bono -työstä tai in kind -tuesta. Yhdistys tekee myös tuoteyhteistyötä, jolloin yritys voi lahjoittaa PSS ry:lle osuuden tietyn tuotteen myynnistä.

PSS ry järjestää yritysyhteistyökumppaneidensa kanssa myös yhteisiä vastuullisuuskampanjoita. Yksi hyvä esimerkki on kesällä 2022 Rapala VMC:n kanssa toteutettu Catch & Recycle -kampanja (#catchandrecycle). Sen tavoitteena oli herättää huomiota vesistöjen tilasta, sekä kannustaa ihmisiä poimimaan vesistöjen ääreltä löytyviä roskia. Kampanjan ytimessä oli Instagramissa pyörivä aktivointi, jossa haastettiin erityisesti kalastajia nappaamaan itsestään tutun saaliskuvan, mutta vesistöstä löytyneen roskan kanssa. Haasteeseen osallistui yksityishenkilöiden lisäksi muutamia julkisuuden henkilöitä.

Yksityishenkilöiden on mahdollista tehdä kerta- tai kuukausilahjoitus yhdistyksen toimintaan vuonna 2021 avatun lahjoitussivuston kautta. PSS ry:lle voi lahjoittaa myös suoraan tilille, järjestää Facebook-varainkeruukampanjan, järjestää muisto- tai merkkipäiväkeräyksen, lahjoittaa lyhytnumerolla MobilePay-sovelluksen kautta tai muistamalla yhdistystä testamentissa.

Two Rowing Finns -varainkeruukampanja huipentui keväällä tavoitepottiin, kun Atlantin yli soutajat keräsivät Pidä Saaristo Siistinä ry:lle ja John Nummisen Säätiölle yhteensä 100 000 euroa. Kampanjassa suomalaiset **Markus Mustelin** ja **John "Jolle" Blässar** ylittivät Atlantic Challenge -kilpailussa Atlantin soutaen 12.12.2021–21.1.2022 ja kannustivat ihmisiä lahjoittamaan Itämeren suojeluun.

Jouluna oli tuttuun tapaan mahdollista ostaa PSS ry:n paperisia ja sähköisiä joulukortteja ja näin tukea yhdistyksen konkreettista työtä. Yritysten joululahjoituskampanjassa tarjolla oli neljä eri tuen tasoa.

